

Увод у Методику 06
2013/2014.

Проф. др Лиљана Бајић
Проф. др Зона Мркаљ

Студијски програм:
Српска књижевност и језик са компаратистиком

2 часа предавања
2 часа вежбања
3 ЕСПБ

Шифра предмета:
0906055

Предавања:
четвртак,
8.00-9.30
слушаоница 35
проф. др Лиљана
Бајић

Вежбања:
петак,
11:30-13:00
слушаоница 35
проф. др Зона
Мркаљ

1. Садржај и опис предмета
2. Облици рада
3. Структура предиспитних обавеза
4. Садржина предиспитних обавеза, начини њиховог остваривања и вредновања
5. Испит
6. Испитна питања
7. Литература
8. План рада за часове предавања
9. План рада за часове вежбања

1. Садржаји и опис предмета

Увод у Методику 06 остварује се проучавањем програмских садржаја који обухватају: предмет и задатке методике наставе, однос методике наставе књижевности и српског језика према другим наукама, улоге наставника у настави, наставну методологију (врсте метода, методолошки плурализам и адекватност наставне методологије), наставне (дидактичке) принципе, планирање и припремање у настави (врсте планирања и припремања, наставни план и програм), наставне циљеве, организацију (структуру) и врсте часова у настави, наставна средства, облике рада, врсте наставе, вредновање (оцењивање) знања и умења ученика.

Уводом у Методику студенти стичу теоријска знања из опште методике, наставне методологије и дидактике, која ће користити и развијати у наредним методичким циклусима (Методика наставе књижевности и српског језика, Методичка пракса 06) и проверавати и усавршавати у наставној пракси.

2. Облици рада

Предавања, вежбе, дискусије, рад у групама, самостални рад, креативне радионице, консултативни рад.

3. Структура предиспитних обавеза

Предиспитне обавезе носе укупно **40,0 поена**. Вредност постигнућа на испиту је **60,0 поена**. Да би студент имао могућност изласка на испит потребно је да оствари **најмање 30,00 поена**.

Предиспитним обавезама су обухваћене следеће активности:

Садржај предиспитних обавеза	Максимална вредност поена
Похађање наставе (предавања и вежбања)	10,0 поена
Активност на часовима (предавања и вежбања)	10,0 поена
Предиспитна вежба: Наставни циљеви (индивидуални рад)	20,0 поена
Укупно поена на предиспитним обавезама:	40,0 поена

4. Садржина предиспитних обавеза, начин њиховог остваривања и вредновања

У следећем прегледу приказује се садржина за сваку од предиспитних обавеза, начин њиховог остваривања и вредновања.

Похађање наставе

Максимална вредност **10,0** поена

Похађање наставе вреднује се као присуство часовима предавања и вежбања. Часови предавања и вежбања (укупно 22 блок-часа) вреднују се као јединствен збир часова, односно

укупан број присуства на часовима предавања (11 блок-часова) и присуства на часовима вежбања (11 блок-часова) планираних за реализацију у семестру на овом курсу.

Број часова	Број поена
22	10,0
21	9,5
20	9,0
19	8,5
18	8,0
17	7,5
16	7,0
15	6,5
14	6,0
13	5,5
12	5,0
11	4,0
10	2,0

Активност на часовима

Максимална вредност **10,0** поена

Активност на часовима предавања и вежбања прате и вреднују наставник и асистент за сваког студента појединачно на свим часовима предавања и вежбања.

Активност на часовима обухвата: припремљеност студента за часове, учешће у дијалозима, дискусијама и размени гледишта на часовима предавања и вежбања, начин на који студент размењује гледишта са другим студентима и са наставницима, интензитет учешћа у групном раду и у креативним радионицама на часовима вежбања, реферисање на часовима предавања и вежбања (индивидуално, у пару или групно).

На крају семестра наставник и сарадник изводе заједничку оцену (од пет до десет). Свака од оцена носи следећи број бодова:

Оцена	Број поена
10	10,0
9	8,0
8	6,0
7	4,0
6	2,0
5	0,0

Предиспитна вежба: Наставни циљеви

Максимална вредност **20,0** поена

Ова вежба подразумева дефинисање наставних циљева (образовних, васпитних и функционалних) који се односе на час интерпретације књижевноуметничког текста по избору студената и на часу се могу остварити.

Пожељно је да садржај који студент бира буде у склопу школске лектире (у програмима за старије разреде основне школе, или у програмима за гимназије и средње стручне школе).

Вежба подразумева индивидуални рад. Сваки студент предаје вежбу у писаном облику. На насловној страници рада насловљава се предмет, наводи назив предиспитне вежбе, име и презиме студента, број индекса и датум, као и установа у којој се студира.

Вежба треба да садржи прекуцани одломак (или одабрани текст у целини), преузет из школске читанке. Предложени текст прате развијени наставни циљеви. Обим вежбе је до три странице, без уводне.

Вежба се оцењује на следећи начин:

Оцена	Број поена
10	20,0
10 -	19,0
9 +	18,0
9	17,5
9 -	17,0
8 +	16,5
8	16,0
8 -	15,5
7 +	15,0
7	14,0
7 -	13,0
6 +	12,5
6	10,0
неуспешно	0

5. Испит

Приступ испиту студент остварује уколико је испунио предиспитне обавезе, односно ако је на њима стекао **минимум 30** (тридесет) поена.

Испит се остварује усменим путем. Студент одговара на два испитна питања. Знање о изучаваним садржајима, способност закључивања и образлагање чињеница у методолошком и методичком контексту главни су елементи приликом вредновања одговора.

Усмени одговор траје најдуже 20 (двадесет) минута.

Одговори студента на испиту вреднују се на следећи начин:

Оцена	Број поена
10 (десет)	60,0
9 (девет)	50,0
8 (осам)	40,0
7 (седам)	30,0
6 (шест)	20,0
5 (пет)	0

Коначна оцена резултата остварених/постигнутих на крају курса формира се на основу сабирања броја поена на усменом делу испита са бројем поена стечених на предиспитним обавезама, и то према скали вредности која следи:

Број поена	Оцена
до 50 поена	5 (није положио)
од 51 до 60 поена	6 (довољан)
од 61 до 70 поена	7 (добар)
од 71 до 80 поена	8 (врло добар)
од 81 до 90 поена	9 (одличан)
од 91 до 100 поена	10 (одличан-изузетан)

6. Испитна питања

1. Образовни циљеви наставе српског језика и књижевности
2. Васпитни циљеви наставе књижевности и српског језика
3. Функционални циљеви у настави књижевности и српског језика
4. Васпитна улога наставникове личности
5. Јединство аналитичких и синтетичких поступака у настави
6. Дијалoшка метода у настави
7. Монолошка метода у настави
8. Текстовна метода у настави
9. Метода показивања у настави
10. Комбиновање наставних метода
11. Пинцип научности и идејне усмерености наставе
12. Принцип одмерености
13. Принцип поступности и систематичности
14. Принцип индивидуализације
15. Принцип свесне активности
16. Принцип чулности
17. Принцип повезивања теорије и праксе
18. Принцип рационализације и економичности
19. Принцип трајности знања и умења
20. Планирање у настави
21. Наставничко припремање за извођење наставе
22. Врсте (типови) часова у настави
23. Организација (структура, ток) часа при обради новог градива
24. Фронтални, групни и индивидуални рад у настави
25. Увежбавање, проверавање и понављање градива у настави
26. Употреба наставних средстава
27. Оцењивање ученика
28. Уџбеници у настави

7. Литература

Обавезна:

1. Бајић, Љиљана. *Методички приступ збирци приповедне прозе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1994, стр. 3–50.
2. Бајић, Љиљана. *Одабране наставне интерпретације*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2004, стр. 13–18, 80–86.
3. Мркаљ, Зона. *На часовима српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике, 2011, стр. 178–191; 192–203; 247–260.
4. Николић, Милија. *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике, 2009, стр. 1–190.
5. Росандић, Драгутин. *Методика књижевног одгоја и образовања*. Загреб: Школска књига, 1986, стр. 1–90, 227–297, 709–720.

Додатна:

1. Илић, Павле. *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе*, Нови Сад: Змај, 1998, стр. 15–170.
2. Мамузић, Илија. *Прилози савременој настави матерњег језика*. Београд: Савремена школа, 1959.
3. Росандић, Драгутин. *Методика књижевног одгоја*. Загреб: Школска књига, 2005, стр. 3–199.

8. План рада за часове предавања

Редни број часа	Наставна недеља	Садржај предавања
1.		Предмет и задаци Методике наставе.
2.		Однос Методике и предметних наука о књижевности, језику и настави.
3.		Улоге наставника у настави
4.		Наставна методологија (врсте метода; методолошки плурализам, поузданост и адекватност).
5.		Обавештајне (комуникационе) методе.
6.		Логичке (опште) методе.
7.		Стручне (специјалне) методе.
8.		Наставни (дидактички) принципи.
9.		Планирање и припремање у настави (врсте планирања и припремања, наставни план и програм).
10.		Наставни циљеви (образовни, васпитни, функционални).
11.		Наставни системи (стваралачка, истраживачка и проблемска настава; корелација и интеграција наставних садржаја).

9. План рада за часове **вежбања**

Редни број часа	Наставна недеља	Садржај вежбања	Напомене
1.		Упознавање са садржајем курса, начином и организацијом рада. Интердисциплинарност Методике. Књижевност и језик у настави. Српски језик и књижевност као наставни предмет.	
2.		Програмска одређења и програмски садржаји. Ученик. Васпитна улога наставникове личности. Планирање и припремање.	
3.		Методолошки однос према књижевном тексту у настави.	
4.		Принцип јединства теорије и праксе.	
5.		Метода показивања и унутрашња чулност у настави.	
6.		Планирање наставних циљева на примеру књижевног и језичког садржаја.	
7.		Час обраде новог градива (макро и микро организација часа).	
8.		Методолошко повезивање и обједињавање наставе књижевности и српског језика.	
9.		Уџбеници у настави. Наставна средства.	
10.		Подношење предиспитне вежбе (наставни циљеви) у писаном облику.	
11.		Наставни системи (стваралачка, истраживачка и проблемска настава; корелација и интеграција наставних садржаја) – вежбање на одабраним примерима.	